

Frivilligt stop for brug af kritiske antibiotika

Landbrug & Fødevarer, Kvæg indfører frivilligt og øjeblikkeligt stop for behandling af kvæg med cefalosporiner, hvor der ikke foreligger en forudgående laboratorieundersøgelse.

Fra 2010 til 2013 faldt totalforbruget af antibiotika til kvæg med 13 pct., hvilket er en meget flot udvikling. Men der er en øget opmærksomhed i samfundet om brugen af de såkaldte kritiske antibiotika, dvs. fluorokinoloner og cefalosporiner, som øger risikoen for udvikling af resistens hos bakterier – især de meget omtalte MRSA (methicillinresistente stafylokokker). Fluorokinoloner har ikke været benyttet i kvæg-

"Kvægbranchen skal i allerhøjeste grad være med til at holde risikoen for udvikling af resistens så lav som muligt."

Peder Philipp, formand for Landbrug & Fødevarer, Kvæg

bruget siden 2000, og forbruget af de såkaldte 3. og 4. generationscefalosporiner er siden 2008 faldet med 50 pct. Men L&F, Kvæg ønsker at sænke forbruget yderligere. Derfor har bestyrelsen besluttet at indføre et frivilligt stop for brugen af kritiske antibiotika, med mindre der udføres en forudgående bakteriologisk undersøgelse.

"Kvægbranchen skal i allerhøjeste grad være med til at holde risikoen for udvikling af resistens så lav som muligt. Samtidig skal vi fortsat have mulighed for at benytte cefalosporiner til enkeltdyrsbehandling på baggrund af diagnostik og resistensundersøgelser. Eksempelvis i tilfælde af alvorlige udbrud af yverbetændelse forårsaget af bakterien Klebsiella, hvor cefalosporiner kan være den eneste mulighed for effektiv behandling. Derfor er et frivilligt stop under visse forudsætninger den bedste løsning," forklarer formand for L&F, Kvæg Peder Philipp.

Undtagelser fra kravet

Cefalosporiner kan dog fortsat anvendes ved behandling af kvæg, hvor der i forbindelse med behandlingen udtages en prøve til bakteriologisk undersøgelse, og hvor denne prøve viser, at cefalosporiner er det bedste valg til den pågældende behandling.

Desuden gælder kravet ikke i de tilfælde, hvor

der for den aktuelle lidelse foreligger en laboratorieundersøgelse og en resistensundersøgelse, der er mindre end seks måneder gammel, og hvor resistensundersøgelsen eller dokumenteret viden viser, at der ikke findes et virksomt alternativ.

Ifølge formand Peder Philipp benyttes de kritiske antibiotika i kvægbruget kun til enkeltdyrsbehandling, men ikke til flokbehandlinger. "Men i for mange tilfælde benyttes de fortsat til behandling af lidelser, hvor der findes alternativer – f.eks. i børen og ved lemmelidelser som tyk has og klovinfektioner. Det er især det forbrug, vi gerne vil have væk. Derfor skærper vi nu retningslinjerne," lyder det fra formanden. Det frivillige stop træder i kraft omgående.

Dyrlægeforeningen bakker op

Dyrlæge Jens Philipsen, formand for Sektion Kvæg i Den Danske Dyrlægeforening, hilser initiativet velkommen.

"Det er vigtigt, at vi sammen med kvægbruget gør en indsats for, at 3. og 4. generationscefalosporiner kun benyttes i de tilfælde, hvor der vitterlig ikke er andre muligheder. På den måde er vi med til at reducere antallet af bakterier, der bliver resistente over for kritiske antibiotika, og dermed bevares muligheden for at behandle mennesker med alvorlige infektioner," lyder det fra dyrlægen.

Mere effektiv behandling

I flere tilfælde er andre præparater mere effektive end cefalosporiner.

Hvorfor skal vi begrænse vores råderum? Sådan kunne reaktionen lyde på L&F, Kvægs beslutning om at indføre frivilligt stop for behandling af kvæg med cefalosporiner uden forudgående laboratorieundersøgelse. Men for Jørgen Katholm, chefdyr læge hos L&F, Kvæg, handler initiativet både om at arbejde for en fortsat handlefrihed samt om at opnå en mere effektiv behandling.

"Når vi i kvægbruget vedtager at minimere forbruget, gør vi en indsats for, at man ikke fra politisk hold på et tidspunkt indfører et totalstop for brugen af cefalosporiner. Derved sikrer vi bedst muligt, at vi fortsat kan behandle enkeltdyr med

cefalosporiner i de tilfælde, hvor det virkelig er nødvendigt. F.eks. ved yverbetændelser, som skyldes bakterien Klebsiella," siger Jørgen Katholm.

Bedre resultater

Ifølge ham er det fagligt forsvarligt og behandlingsmæssigt en fordel at minimere forbruget af cefalosporiner efter L&F Kvægs vedtagne principper.

"Man kan opnå bedre behandlingsresultater med andre præparater. F.eks. ved at behandle klovbrandbylder med almindelig penicillin, lige som tetracyclin er effektivt mod børbetændelse. Udfordringen består i, at cefalosporiner har en kortere tilbageholdelsestid end de andre præparater. Det betyder, at det rent produktionsmæssigt, på kort sigt, har været mere rentabelt at be-

handle med cefalosporiner, selvom der ikke var en faglig begrundelse. Det er formentlig årsagen til, at tidligere opfordringer til reduktion har haft nogen, men ikke tilstrækkelig gennemslagskraft," forklarer Jørgen Katholm og tilskynder dyrlægerne til at tage bladet fra munden.

"Det kan være svært at tage diskussionen med en landmand om, at han eller hun skal holde mælken tilbage i f.eks. tre dage mere ved at bruge ét præparat frem for et andet, fordi det jo presser økonomien. Derfor er det vigtigt, at dyrlægen tager snakken med landmanden om, at andre stoffer virker bedre end cefalosporiner," fastslår Jørgen Katholm og glæder sig over, den ubetingede støtte til L&F, Kvægs beslutning fra dyrlægeforeningen.

/Henrik Lomholt Rasmussen

Positiv modtagelse

En midtjysk dyrlæge glæder sig over L&F, Kvægs initiativ til et frivilligt stop for brugen af cefalosporiner.

"Det er en hamrende god idé!"

Sådan siger Peter Dahlgaard, kvægdyrlæge i Ans Kvægpraksis, om L&F, Kvægs beslutning om et frivilligt stop for brugen af cefalosporiner uden forudgående laboratorieundersøgelse.

"Når vi – kvægbrugerne og dyrlægerne – selv tager stilling i sagen om brugen af cefalosporiner, sender vi et signal om, at vi kan holde justits i egne rækker. På den måde fjerner vi en kilde til debat om resistens over for sygdomme. Derfor er L&F, Kvægs tiltag et klogt træk," påpeger Peter Dahlgaard.

Kortsigtede løsninger

Han understreger, at cefalosporiner ofte ikke er mere effektive i hverdagen end andre præparater.

"Det handler om, at tilbageholdelsestiden er nul ved brugen af nogle cefalosporiner. Det har ført til kortsigtede økonomiske løsninger, hvor kvægbruget – hvilket er forståeligt i krisetider – har jagtet småpenge og derfor har efterspurgt anvendelse af cefalosporiner," konstaterer Peter Dahlgaard.

Denne mulighed må kvægbrugerne fremover nu se bort fra undtagen i de forholdsvise tilfælde, hvor der ikke er alternativer. Det burde ikke være den store faglige udfordring ifølge Peter Dahlgaard.

Den midtjyske kvægdyrlæge ser desuden L&F, Kvægs initiativ som en stor hjælp til sig selv og sine kolleger.

"L&F, Kvægs kontante udmelding viser, at kvægbruget og danske dyrlæger her er ude i en fælles kamp, som vi bør kunne vinde," fastslår Peter Dahlgaard.

/Henrik Lomholt Rasmussen

Hos Nørgaard Agro klarer man hverdagen uden cefalosporiner. Foto: Anders Nørgaard

Nemt farvel til cefalosporiner

En vestjysk mælkeproducent har taget en problemløs afsked med cefalosporiner.

Man kan fint undvære cefalosporiner i behandlingen af køer til daglig. Det siger mælkeproducent Anders Nørgaard, medindehaver af Nørgaard Agro ved Hogager øst for Holstebro:

"For et halvt år siden holdt vi op med at bruge cefalosporiner til at behandle akut yverbetændelse, navlebetændelse og colibetændelse og gik over til 'almindelige' typer antibiotika. De har den samme effekt og er ikke dyrere."

Derfor roser han L&F, Kvægs omgående indfø-

relse af et frivilligt stop for brugen af cefalosporiner.

"Det er fornuftigt og kan give os et lille plus i karakterbogen," mener Anders Nørgaard.

Når det gælder tilbageholdelsestid, har han ikke haft problemer med overgangen til at benytte f.eks. hvid penicillin.

"Vi giver intet af vores antibiotikabehandlede mælk til kalvene, men skiller os af med det hele. Det er selvfølgelig træls at smide mælk væk. Omvendt er det et lille problem, da der er tale om 50 til 100 liter dagligt ud af en produktion på 22 tons," konstaterer Anders Nørgaard, hvis konventionelle besætning er på godt 700 køer.

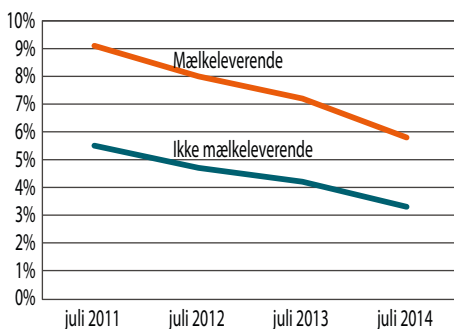
/Henrik Lomholt Rasmussen

Store fremskridt i salmonellasaneringen

Der er sat turbo på saneringsaktiviteten i niveau-2 besætningerne. Det viser sig på kurven over smittede besætninger, som i øjeblikket falder markant.

Det går den rigtige vej. Antallet af besætninger med salmonellasmitte falder markant i øjeblikket. Antallet mælkeleverende besætninger i niveau 2 er således faldet fra 262 til 202 i løbet af de seneste 12 måneder. Det svarer til et fald fra 7,2 til 5,8 pct. Også blandt ikke mælkeleverende besætninger (kødproducerende, kviehoteletter o.lign.) ses store fremskridt. Her er antallet af niveau 2-besætninger faldet fra ca. 630 til 480 over det seneste år, hvilket svarer til et fald fra 4,2 pct. til 3,3 pct. De store slagtekalvebesætninger og

Udviklingen i Salmonella Dublin-smitte

ejendomme med høj kvieandel har fortsat den højeste niveau 2-andel i denne gruppe.

At der er sat turbo på saneringsaktiviteterne, afspejles også i det faktum, at der fra januar til

maj i år er blevet undersøgt 10.000 blodprøver mod 4.000 i samme periode sidste år. Desuden lyder meldingen fra Fødevarestyrelsen, at man i forbindelse med den aktuelle kontrolkampagne i niveau-2-besætninger kan se, at handlingsplanerne er på plads, og at der er fremdrift i saneringerne.

"Det er virkelig en glædelig udvikling, som gør, at vi tør tro på, at vi når målet om et salmonella-frit kvægbrug frem til 2016," lyder det fra chefdyrlæge Kaspar Krogh, Videncentret for Landbrug.

Også hos mennesker er der en positiv udvikling i antal salmonellatilfælde. Tilfælde forårsaget af Salmonella Dublin hos mennesker er faldet fra 50 i 2012 til 27 i 2013.

/Kirsten Marstal

Flere kalve bliver aflivet korrekt

En stikprøvekontrol foretaget på DAKA viser en nedgang i andelen af kalve, som ikke aflives korrekt. Stigning i andelen af køer, som ikke er aflødt korrekt.

Videncentret for Landbrug, Kvæg har netop gennemført den halvårslige stikprøvekontrol af køer og kalve, der er blevet aflivet med boltipistol og indleveret på destruktionsanstalten DAKA ved Randers. Ud af de 150 undersøgte køer var 8 pct. ikke aflødt korrekt. Det er en stigning i forhold til den seneste kontrol i november 2013, hvor det drejede sig om 4 pct. Til gengæld er der et mindre fald i andelen af kalve, som ikke var aflivet korrekt, fra 10 pct. i november 2013 til 7 pct. ved den netop gennemførte stikprøvekontrol.

"Vi så selvfølgelig gerne, at alle dyr bliver aflivet korrekt. Derfor følger vi nu op med at sende et brev ud til de landmænd, der har indleveret ikke korrekt aflivede dyr til DAKA," siger dyrlæge Peter Raundal, VFL, Kvæg.

I brevet bliver det understreget, at det er vigtigt at tage ansvar for de dyr, man passer og plejer i dagligdagen, også når de skal aflives. Derudover er der vedlagt en vejledning i korrekt aflivning af kreaturer.

Ifølge loven er et skud med boltipistol kun at betragte som bedøvelse. Det vil sige, at hvis man anvender boltipistol, skal man straks efter afløde dyret, idet der ellers er en risiko for, at dyret kommer til bevidsthed. Et dyr aflødes korrekt ved, at mindst én af de to halspulsårer skæres over.

/Mille Marie Christensen

Gavnlig politisk aftale

Et enigt folketing har indgået en politisk aftale om bedre rammebetingelser for kvægbruget.

Sidst i juni indgik alle Folketingets partier en politisk aftale på kvægområdet. Aftalen skal være med til at udløse det vækstpotentiale, som en rapport fra Kvægbrugets Task Force peger på i form af en øget mælkeproduktion på en milliard kilo samt 65.000 flere slagtekalve til opdræt og slagtning i Danmark i 2020.

Det skal blandt andet ske ved at sikre slagtekalveproducenterne en koblet præmie frem til 2020 på i alt 180 mio. kr. årligt til handyr,

stude og kvier, som slagtes ved en vægt over 160 kg.

Formand for Landbrug & Fødevarer, Kvæg Peder Philipp glæder sig over, at der er skabt ro om økonomien hos slagtekalveproducenterne frem til 2020.

"En række øvrige EU-lande planlægger at øge støtten til oksekødsproduktionen – derfor er det helt afgørende, at Danmark holder trit med denne udvikling," fastslår Peder Philipp. Investeringsstøtte til nye stalde samt en køreplan for forenklet sundhedsrådgivning er blandt de andre elementer i aftalen.

Se hele aftalen på landbrugsinfo.dk/kvaeg

/Henrik Lomholt Rasmussen

Nu kan landmanden selv opsætte kolonner i DMS Dyreregistrering. Foto: Thomas Poulsen

Flere funktioner i DMS Dyreregistrering

Forventede kælvninger, nye laktationskurver og mulighed for at registrere krydsningskvier som slagtekvier. Det er tre nye funktioner, der for nylig blev introduceret i DMS Dyreregistrering. Med henblik på forventede kælvninger peger Lars Arne Nielsen, specialkonsulent for VFL, Kvæg, på en større fleksibilitet i forhold til den hidtidige version af en af de mest brugte lister i den gamle Dyreregistrering.

"I DMS Dyreregistrering kan landmanden selv opsætte kolonner, så de passer til den enkelte besætning og behov," siger Lars Arne Nielsen.

Han kalder det også et plus, at man i DMS Dyreregistrering nu kan registrere krydsningskvier som slagtekvier.

"Det giver bedre overblik og sikrer en bedre service over for slagtekalveproducenten. Ligeledes kommer slagtekvier ikke på reproarbejdslisten," forklarer Lars Arne Nielsen.

Årsagen til at implementere nye laktationskurver i DMS Dyreregistrering består i, at kurverne i det gamle Dyreregistrering var forældede.

De nye laktationskurver er foreløbig implementeret i Mælkeproduktionsopgørelse, på Kortet, Udsætterlisten og i Kritiske målepunkter.

/Henrik Lomholt Rasmussen

Meget at hente ved styring af afgræsningen

60 økologiske mælkeproducenter har deltaget i afgræsningsskole og har bevist, at der er et stort økonomisk potentiale i at sætte fokus på at styre afgræsningen.

Selv erfarne økologer kan blive langt bedre til at udnytte potentialet i græsmarken. Og der er meget at hente ved at planlægge og styre afgræsningen. Det viser resultaterne af 10 afgræsningsskoler for økologiske mælkeproducenter, som har kørt siden begyndelsen af græsnings-sæsonen. I første del af sæsonen har deltagerne hentet op til 17 kg ts pr. ko i døgnet fra græsmarken. Nogle har stort set ikke købt kraftfoder og alligevel hentet samme mælkemængde hjem.

Rettidig omhu

Baggrunden for at begynde skolerne var tilbagemeldinger fra konsulenterne om, at mange økologer tilsyneladende får for lidt ud af deres græsmarker.

”Derfor ønskede vi at sætte fokus på styring af afgræsningen for at se, hvad det kunne give. Jeg må indrømme, at jeg er overrasket over så markante resultater. En god udnyttelse af græsmarken giver også et godt løft i likviditeten,” forklarer økologikonsulent Arne Munk, VFL.

Det, som især har været afgørende for resultaterne, er, at producenterne er blevet bevidste om at udnytte græsset, når der er mulighed for det – og omvendt har sørget for at gribe ind, før græsmarken er begyndt at give for lidt.

Deltagerne har hentet op til 17 kg ts. pr. ko i døgnet ved bedre styring af græsmarken. Foto: Jens Tønnesen

Vurder græsmarken – ikke mælketanken

En meget almindelig fejl, som mange begår, er ifølge Arne Munk, at man styrer afgræsningen og mængden af staldfoder efter hvor meget, der havner i mælketanken. Man observerer, at nu falder mælkemængden og sætter så kraftfoderrationen op.

”Men så er skaden allerede sket, og den er uoprettelig. Skaden består i, at græsmarken er blevet bidt så hårdt ned, at den producerer alt for lidt græs resten af året,” forklarer Arne Munk. Det rigtige er i stedet at vurdere græsmarken – både ved hjælp af græsmarksprognosen og ved ganske enkelt at se på græsmarken.

”Så kan man vurdere, om staldfodringen skal øges, inden marken bliver bidt for langt ned. Omvendt kan prognosen også bruges til at vurdere,

om man kan reducere staldrationen,” lyder det fra konsulent.

Sådan kører skolerne

Afgræsningsskolerne består af fem til syv landmænd med en konsulent i spidsen. De besøger på skift hinanden, udveksler erfaringer og drøfter opgørelserne for den enkelte bedrift. Opgørelserne er foretaget ved, at deltagerne har registreret, hvor meget foder de har brugt på stald, og hvor meget mælk, der er kommet i tanken. Efterfølgende estimeres, hvor meget der er hentet i græsmarken.

Er du interesseret i at deltage i en afgræsningsskole næste sæson, kan du henvende dig til dit lokale rådgivningscenter.

/Kirsten Marstal

Sager om KO-krav 3.8 genoptages

NaturErhvervstyrelsen erkender at have fortolket EU's krydsoverensstemmelseskrav for vidtgående.

NaturErhvervstyrelsen har genoptaget alle sager, der vedrører overtrædelse af EU's krydsoverensstemmelseskrav (KO-krav) 3.8. Årsagen er styrelsens erkendelse af en for vidtgående fortolkning af KO-krav 3.8, der omhandler omsorgsfuld behandling af dyr. En fortolkning, der førte til træk i den udbetalte støtte til en række landmænd.

På den baggrund har NaturErhvervstyrelsen meddelt, at man vil sende en individuel meddelelse til de landmænd, der får deres sag genoptaget.

Hvis man har oplevet et KO-træk vedrørende Krav 3.8, opfordrer erhvervsjuridisk konsulent hos VFL Tone Maj Pedersen til, at man bør henvende sig til NaturErhvervstyrelsen i to tilfælde. Enten ved årsskiftet, hvis man har modtaget det ovennævnte brev og ikke inden 31. december har modtaget en ny afgørelse. Eller umiddelbart med en anmodning om en genoptagelse af ens sag, hvis man ikke modtager brevet.

Læs mere på www.landbrugsinfo.dk -> [Jura](#) -> [Krydsoverensstemmelse](#) -> [Genoptagelse af sager om KO-krav38.aspx](#)

/Henrik Lomholt Rasmussen

Udviklingsparate landmænd søges

Går du og tænker på, at få lavet en udviklingsplan for din bedrift, så er det nu.

VFL, Kvæg søger 5-10 bedrifter, som skal i gang med at udvikle bedriften, og som har lyst til at være med i et projekt, hvor vi arbejder med at optimere det behov for øgede ressourcer, der automatisk følger med, når bedriften vokser. Formålet med projektet er at se på, hvordan man bedst opnår synergi og sammenhæng mellem de planer, man har for bedriftens udvikling, og det ressourcebehov som dermed opstår i forhold til medarbejdere og maskiner. Vil du gerne være en af de 5-10 bedrifter, så kontakt Vibeke Fladjær Nielsen, vfn@vfl.dk 21202556.

/Vibeke Fladjær Nielsen